

Europa Commissie nog steeds in ivoren toren

Junckers luchtkastelen

De State of the Union van Jean-Claude Juncker was gespeend van realiteitszin, schrijft **Rob Boudewijn**. En dat is gevaarlijk, want het geeft Europasceptici munitie.

Op woensdag 13 september 2017 hield voorzitter van de Europese Commissie Jean-Claude Juncker zijn jaarlijkse 'troonrede'. Waar de voorafgaande jaren de teneur ronduit negatief was vanwege de Griekse schulden crisis en brexit, was de toon dit jaar optimistisch en riep Juncker nadrukkelijk op tot 'meer' Europa. Dit is niet verwonderlijk nu de economie weer gestaag groeit, de werkloosheid een historisch laagtepunt heeft bereikt, er geen acute crises in de Europese Unie zijn en de verwachte doorbraak van eurosceptische politieke partijen is uitgebleven.

Maar Juncker presenteerde ook een aantal verrassende vergezichten die politiek onrealistisch zijn, waardoor het lijkt of de Commissie nog steeds in een ivoren toren leeft.

Een eerste verrassing bleek zijn oproep tot uitbreiding van de EU: was het immers niet Juncker die bij zijn aantreden het Directoraat Generaal Uitbreiding afschafte, als duidelijk signaal naar de kandidaat-lidstaten dat verdere uitbreiding van de EU er de komende jaren niet in zat? Voor een meerderheid van de burgers in de vijftien oude lidstaten zijn volgens de jaarlijkse Eurobarometer Zwitserland en Noorwegen nog welkom, maar bestond al twijfel over de toetreding van Kroatië in 2013. Het is daarom verrassend dat Juncker expliciet opriep tot toetreding van Servië en Montenegro.

Vanwege politieke overwegingen is er bij de laatste uitbreidingen, in 2007 en 2013, een loopje genomen met de toetredingsvereiste van een functionerende rechtsstaat. Politici buitelden over elkaar om te verklaren dat kandidaten voortaan aan alle toetredingsvoorwaarden moeten voldoen en dat verdere uitbreiding moest worden gesteund door een ruime meerderheid van de Europese bevolking. Beide landen voldoen (nog) niet aan de voorwaarden en die steun is er ook niet in de oude vijftien.

Roemenië en Bulgarije waren in 2007 niet klaar voor EU-lidmaatschap en zijn dit tien jaar later nog steeds niet met nog steeds een gebrek-

kig functionerend justitieel apparaat, endemische corruptie en een welig tierende georganiseerde misdaad. Hoe realistisch is het dan dat deze landen toetreden tot de Schengenzone?

Ontsnappingsclausules

Verder kondigde Juncker aan dat de euro de munteenheid voor de gehele EU zou moeten worden. Weliswaar staat dit in de verdragen, maar de opt-out van Denemarken toont aan dat er altijd ontsnappingsclausules zijn.

Belangrijker in dit verband is dat de financiële crisis van de afgelopen jaren heeft aangetoond dat het bijzonder complex is om een muntunie overeind te houden als de verschillen in bnp en economische groei dermate groot zijn. Weliswaar werd hiervoor een remedie voor opgetuigd in de vorm van een bankenunie, maar dit lijkt eerder een placebo, getuige het recentelijk omvallen van een aantal Italiaanse banken.

Een toetreding van Bulgarije tot de muntunie, met een bnp dat zeven keer lager is dan Nederland, zal de positie van de euro, die met veel

→ Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker tijdens zijn 'troonrede' in Straatsburg. FOTO CHRISTIAN HARTMANN/REUTERS

Rob Boudewijn
EU-deskundige, adviseur
European Affairs.

Toetreding van Bulgarije tot de muntunie zal de euro alleen maar ondermijnen

kunst- en vliegwerk door de Europese Centrale Bank gestabiliseerd is, alleen maar ondermijnen. De Commissie zou de terugkeer van landen als Polen en Hongarije op het pad van de democratische rechtsstaat als prioriteit moeten stellen, in plaats van ze euroluchtkastelen voor te spiegelen.

Romanticus

Een laatste fata morgana van Juncker was een Europese minister van financiën. Het kan hem toch niet zijn ontgaan dat een fors aantal lidstaten helemaal niets voelt voor deze nieuwe functie? In een eerste reactie liet premier Mark Rutte weten dat Juncker een 'romanticus' is.

Dit is in alle gevallen wensdenken dat ave-rechts kan werken. Een troonrede met onrealistische vergezichten schiet het doel voorbij: in plaats van de bevolking te betrekken, zal het eerder van zich vervreemden. Gevaarlijker nog, het geeft Europasceptici munitie om te stellen dat meer macht voor Brussel dient om de Europese superstaat te verwezenlijken.

Niks horecastop, en al helemaal niet in Oud-West

Op 22 juni van dit jaar berichtte *Het Parool* over een ophanden zijnde horecastop in verband met de overlast die inwoners hiervan ervaren. Omdat ik wilde weten wat dit voor mijn buurt zou betekenen, ging ik op onderzoek uit bij de gemeente. Na enig aandringen en een paar weken wachten, ontving ik antwoord: 'De horecastop zoals die in de media is aangekondigd, is een term die door de media zelf bedacht is.'

De horecastop bestaat dus helemaal niet. Sterker nog, bij nadere bestudering van het nieuwe bestemmings-

plan van Oud-West blijkt er sprake van een horecatoename. Afgezien van het feit dat de woorden leefbaarheid en levendigheid te pas en te

Stadsdeel draagt horecasector in Oud-West een zeer warm hart toe

onpas verkeerd worden gebruikt, staan er in de toelichting van het nieuwe bestemmingsplan een paar zeer verontrustende beleidsregels. Ik citeer: 'Stadsdeel West heeft zich

tot doel gesteld het meest creatieve en ondernemende stadsdeel van Amsterdam te worden. Een bloeiende horecasector met levendige terrassen is een belangrijke pijler hiervan.' En: '...waarbij enerzijds het woon- en leefklimaat kan worden beschermd en anderzijds wenselijke uitbreiding van horeca mogelijk wordt gemaakt.' En: '...vooral behoefte aan aantrekkelijke winkelondersteunende horeca.' En: 'Met het oog op het woon- en leefklimaat en bevordering van aantrekkelijke horeca, staat het stadsdeel...'

Ik maak hieruit op dat van een horecastop inderdaad geen sprake is en

dat stadsdeel West de horecasector in Oud-West een zeer warm hart toedraagt. In het nieuwe bestemmingsplan wordt het beschermende begrip 'woongebied' losgelaten. Met als gevolg ruim baan voor horeca in woonwijken. Straks kan op basis van het nieuwe bestemmingsplan aanspraak worden gemaakt op een horecabestemming van nagenoeg alle horecacategorieën, van fastfood tot (nacht)café of restaurant met terras. Alsof het nergens meer rustig mag zijn in Oud-West.

Verantwoordelijke portefeuillehouder Fenna Ulichki (GroenLinks) van

stadsdeel West: 'Economische remming is geenszins het oogpunt. De balans in de buurt moet terug.'

Ulichki spreekt zich in de media weliswaar bezorgd uit over de leefbaarheid in de wijken, maar steekt geen vinger uit om een echte rem op de groei te zetten. Waarschijnlijk wordt zij met overmacht overruled door het horecaminnend college in de Stopera.

Dat vindt blijkbaar dat Amsterdam één groot feestterrein moet blijven en spijkt dat beleid met nieuwe regels in Oud-West nagelvast.

Henk van Dijk, Amsterdam